

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. J. LOMPY W LUBSZY

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im. J. Lompy w Lubczy budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. J. Lompy w Lubczy obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. J. Lompy w Lubczy obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia

i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiąganiu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119).

- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 276).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (tekst jedn. Dz.U. 2023 poz. 1798 ze zm.).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2020 poz. 1008).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Ustawa z dnia z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 685).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
- Standardy ochrony małoletnich przyjęte w szkole 8 marca 2024 r.

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownie, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.
- b) działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- c) działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.
- d) działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:
 - w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
 - którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych

- u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny. Uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę, zasięgają informacji na temat swoich dzieci, współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie. Rodzice dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Psycholog, pedagog

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej (polskim i ukraińskim) oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów.

Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

Pedagog specjalny

Rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych, określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb. Podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. J. Lompy w Lubszy każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy.

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe:

- 1) niskie potrzeby edukacyjne:
 - brak motywacji do nauki, niska świadomość odnośnie znaczenia nabycia podstawowych umiejętności (technika czytania, czytania ze zrozumieniem, pisanie, liczenia),
 - brak systematyczności i utrwalania poznanych treści,
 - niewystarczająca współpraca na linii rodzic – nauczyciel
- 2) inne problemy wpływające na rozwój:
 - kontynuacja działań na rzecz profilaktyki uzależnień i ich skutków, przemocy, agresji oraz zdrowego odżywiania,
 - wykorzystanie narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość (w przypadku przejścia na naukę zdalną)
 - bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
 - propagowanie działań charytatywnych i wolontariatu wśród młodzieży.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2024/2025

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd. 2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą. 3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.	- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez: - realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej - prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych. - Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia - Organizacja zajęć rozwijających kreatywność promujących zdrowy styl życia - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa
2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem. 2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji. 3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły). 4. Nauka udzielania pierwszej pomocy	- Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie - Spotkania ze specjalistami - Gazetki ściennie i ulotki - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych - Spotkania z pielęgniarką szkolną - Zajęcia z wychowawcą

3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.	1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami. 4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne. 5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd. 6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.	- Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca) - Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), - Profilaktyka nowotworowa - Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów - Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Spotkania z pielęgniarką szkolną, - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie” - Konsultacje ze specjalistami - Film edukacyjny
--	---	---

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz	1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji. 2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota). 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań	- Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne) - Opieka nad samorządem uczniowskim - Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami

środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.	i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	
2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązywania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.	1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. 2. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	- Spotkania z Policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne
3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.	1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu. 3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. 4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.	- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju - Prowadzenie szkolnego koła wolontariatu
4. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.	1. Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem	- Zajęcia z wychowawcą oraz innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym.

Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	pracy	
5. Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich	1. Omówienie standardów ochrony małoletnich, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych. 2. Prowadzenie cyklicznych spotkań z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie oraz sposoby ich przestrzegania	- Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem
6. Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	1. Monitorowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich, regularne kontrolowanie przestrzegania procedur w szkole.	- Dyrektor szkoły, zespół odpowiedzialny za „Standardy ochrony małoletnich”

C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Zapewnienie optymalnych warunków do nauki i jakości kształcenia i wychowania w poczuciu bezpieczeństwa, akceptacji i zrozumienia z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. 2. Pomoc uczniom przeżywającym	- Wszystkie zajęcia edukacyjne - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne - Filmy edukacyjne i materiały

	kryzys. 4. Pomoc uczniom ukraińskim w odbudowie poczucia bezpieczeństwa.	- Gazetki edukacyjne - Organizowanie indywidualnych kontaktów z psychologiem , ze specjalistami - Realizacja zajęć na lekcjach religii - Realizacja treningu asertywności
2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów - popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji. 8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży	- Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedziania się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, WOS-ie, wychowaniu do życia w rodzinie - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych” - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą

	pochodzącej z innych krajów.	- Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną - Gazetka informacyjna „Zasady postępowania wobec niepełnosprawnych”
--	------------------------------	---

D. Sfera rozwoju duchowego

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Kształtowanie postaw moralnych, w duchu tolerancji i szacunku dla drugiej osoby. Kształtowanie postawy twórczej i umiejętności refleksji.	1. Ukierunkowanie na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości. Wychowanie do dojrzałości poprzez promowanie postaw ukierunkowanych na prawdę i dobro z poszanowaniem prawa człowieka i z dala od przemocy. 2. Wzmacnianie więzi rodzinnych, ukazywanie roli wartości duchowych. 3. Kształtowanie postawy twórczej. 4. Przygotowanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów. 5. Tworzenie atmosfery serdeczności, życzliwości i wzajemnego szacunku pomiędzy uczniami, nauczycielami i rodzicami. 6. Kształtowanie postaw moralnych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości.	- zajęcia z wychowawcą - lekcje religii - pogadanki - organizacja konkursów - wolontariat, gazetki informacyjne

Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Poznawanie	1. Poznanie praw i obowiązków	- Realizacja zajęć wychowawczo-

zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji. 3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich. 5. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkań z Policjantem. - Realizacja zajęć Edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Organizowanie indywidualnych kontaktów z wychowawcą, psychologiem, ze specjalistami - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne.
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym. 3. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 4. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).	- Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, zajęciach z wychowawcą. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie treningu asertywności.

	5. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.	
--	---	--

X. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Dokumentacja/odpowiedzialni za realizację zadań
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.	1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w szkole. 2. „Mnemotechniki - efektywne metody szybkiego uczenia się”. Warsztaty z nauką wybranych mnemotechnik, elementami podejścia rozwojowego w motywacji. 3. „Metody skutecznego uczenia się”. Zaj. z psychologiem. 4. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 5. Realizacja programów promujących zdrowy styl życia – „Program dla szkół” 6. Rozmowy indywidualne. 7. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 8. Organizacja zawodów sportowych dla uczniów. 9. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 10. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych. 11. Zajęcia z logopedii. 12. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach.	Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań/Dzienniki zajęć kół zainteresowań - wychowawcy klas/dzienniki zajęć lekcyjnych - nauczyciele/dziennik lekcyjny, dzienniki specjalistów. Lekcje wychowawcze/dzienniki zajęć specjalistów.

	13. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę. 14. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście 15. Zajęcia rozwijające kreatywność 16. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych.	
2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.	1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami. 3. Spotkania z dietetykiem. 4. Program profilaktyki próchnicy. 5. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 6. Konkursy plastyczne. 7. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców. 8. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 10. Realizacja działań promujących zdrowie. 11. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. 12. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 13. „Program dla szkół” 14. Posiłki dla uczniów . 15. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków.	Dietetyk, pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek. Pielęgniarka szkolna. Nauczyciele organizatorzy konkursów/ scenariusze imprez i konkursów. Nauczyciele /wychowawcy. Psycholog, przeszkoleni nauczyciele, wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie. Zajęcia z wychowawcą klas,
3. Profilaktyka	1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli	Dzienniki zajęć nauczycieli

zagrożeń.	w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Gazetki ściennie. 3. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach.	i wychowawców. Zajęcia z psychologiem .
II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje 1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.	1. Zapoznanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia. 2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby. 3. Prowadzenie pogadań na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. 4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania. 5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki. 6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji.	Nauczyciele klas/Kodeks praw i obowiązków ucznia. Wychowawcy/Zasady dobrego wychowania – gazетка szkolna. Wychowawcy/System oceniania, arkusze ocen ucznia.
2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się, dobry klimat w szkole.	1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Organizowanie konkursów 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne.	Wychowawcy/scenariusze imprez kulturalnych. Wychowawcy klas. Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy

3. Profilaktyka zagrożeń.	1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak: - agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 5. Organizacja spotkań z Policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 6. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: - propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, wojna, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy?	psycholog/wychowawcy klas, dzienniki specjalistów.
III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych,	1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i zapoznanie z zasadami BHP na lekcjach. 2. Organizowanie pogadanek, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa. 3. Współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną. 4. Współpraca z Policją. 5. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy. 6. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących	Dokumentacja wychowawcy grupy/klasy. Alarmy próbne przeciwpożarowe. Dyżury nauczycieli w czasie przerw.

kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.	samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 7. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 8. Samodzielne korzystanie ze stołówki szkolnej przez uczniów.	Dziennik bibliotekarza.
2. Kształtowanie umiejętności porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.	1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji. 2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów. 4. Dzień Bezpiecznego Internetu. 5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu.	Wyznaczeni nauczyciele – zgodnie z odrębnym harmonogramem.
3. Profilaktyka zagrożeń.	1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: - omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych - spotkania z przedstawicielami Policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy) - co to jest stalking – jak sobie z nim radzić? 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia - diagnozowanie środowiska.	Wychowawcy, lekcje informatyki, dzienniki zajęć. Przedstawiciele Policji, przedstawiciele fundacji/materiały informacyjne.

	3. Ochrona ofiar przemocy: rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedury „Niebieskie Karty” - uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach, - gazetki tematyczne.	
IV. Wartości, normy, wzory zachowań – rozwój psychiczny 1. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur. 2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	1. Kultuwanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 3. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym - uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych - składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu.	Dokumentacja szkolna. Kalendarz. Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.
3. Profilaktyka zagrożeń.	1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek.	Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć wychowawcy.

	2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.	
V. Kształtowanie wartości duchowych	1. Zajęcia z wychowawcą 2. Organizacja pogadanek, wyjazdów oraz konkursów na tematy związane z wartościami duchowymi w życiu człowieka, tolerancji, szacunku dla innych. 3. Wolontariat. 4. Aktywne uczestnictwo w życiu parafii (rekolekcje, roraty, jasełka, dożynki).	Wychowawcy, Katecheta.

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.	- Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetki ściennych w szkole.
Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	- Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z psychologiem, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji . - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	- Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami - Gazetki dla rodziców – upowszechnianie

	materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą .
--	---

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia w szkole i poza szkołą
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych: - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

XI. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji
- zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.